

13 SCHOLEN 1 BESTUUR 1 MISSIE

BESTUURSVERSLAG 2018

Stichting
Sint Josephscholen
Nijmegen

13 SCHOLEN 1 BESTUUR 1 MISSIE

BESTUURSVERSLAG 2018

Stichting Sint Josephscholen biedt door de inzet van vakbekwame en betrokken professionals eigentijds basis-onderwijs, dat elk kind persoonlijk voorbereidt op het functioneren in de ontwikkelende samenleving.

VOORWOORD

Met gepaste trots presenteren wij u het bestuursverslag 2018 van de Stichting Sint Josephscholen. Met dit verslag leggen wij verantwoording af over onze activiteiten in het afgelopen kalenderjaar.

2018 was voor onze organisatie een zeer dynamisch jaar. Interne en externe ontwikkelingen zorgden voor de nodige hectiek. Terugkijkend constateren we dat de organisatie veerkracht heeft getoond. De continuïteit is gewaarborgd dankzij een flexibele opstelling en veel extra inzet. Zoals gezegd is de organisatie is op vele fronten in beweging. Diverse nieuwbouwplannen vragen de aandacht, maar bieden ook veel kansen.

De voorbereidingen voor de eerste Josephschool aan de noordzijde van de Waal zijn in volle gang. De wijze waarop is gezocht naar een passend onderwijsconcept voor onze veertiende school is kenmerkend voor de Josephstichting.

De krapte op de arbeidsmarkt heeft ook effecten op onze organisatie, gelukkig zijn diverse vacatures succesvol ingevuld. Het eerder aangekondigde governance-traject heeft vertraging opgelopen door het ziekteverlof van de directeur/bestuurder. Maar inmiddels is dit voortvarend opgepakt. Uiterlijk 1 januari 2020 is het governance-traject afgerond.

Ondanks alle aandacht voor de zo belangrijke randvoorwaarden blijft onze focus liggen op het verder verbeteren van het onderwijs, ook het komend jaar.

Harry Gerichhausen

Voorzitter bestuur Stichting Sint Josephscholen

INLEIDING

Met dit bestuursverslag blikt het bestuur van de Stichting Sint Josephscholen terug op het kalenderjaar 2018. Hiermee legt het bestuur verantwoording af over wat in het afgelopen jaar is gedaan. U treft algemene informatie aan over de rechtspersoon, het onderwijs, de leerlingen, de medewerkers en onze stichting. Daarnaast geeft de jaarrekening inzicht in de financiële gegevens die daarmee gemoeid zijn. Het financiële resultaat, toegelicht in hoofdstuk 5, is door verschillende omstandigheden uitzonderlijk hoog.

Stichting Sint Josephscholen dat zijn wij samen! Dertien scholen die met elkaar en met het bestuur en bestuursbureau zich focussen op onderwijs. In 2018 hebben we een grote stap gezet om de meerwaarde van 'samen' verder uit te bouwen.

Samen hebben we in 2018 teruggekeken op de huidige strategische visie, het maakproces voor de nieuwe visie ontworpen, de onderwijskundige kwaliteitscyclus meer betekenis gegeven en nog veel meer. Toch hebben we net als vorig jaar gekozen voor een beknopt jaarverslag. Uiteraard is er veel meer te zeggen over ons onderwijs en onze visie daarop. We nodigen u van harte uit om met ons hierover in gesprek te gaan als u dat wilt.

Eén ding vraagt nog speciale aandacht: maar liefst 138 invloeden op leren bespreekt John Hattie in zijn boek *Leren zichtbaar maken*. En wat is de meest belangrijke factor? Geen wat, maar wie: de leerkracht!

Op 31 december 2018 telde onze organisatie 335 medewerkers, van wie 87,5%, voor de klas staat; mensen met een dagelijkse professionele uitdaging.

Wij investeren in leerkrachten, omdat we weten dat zij de belangrijkste factor zijn in het leerproces van kinderen. We zijn trots op ons historisch lage verzuimcijfer. In 2018 was dat 3,8%.

We zijn ons er ook van bewust dat de krapte op de arbeidsmarkt verreweg het grootste risico is voor onze stichting. In 2018 was dat merkbaar bij vervangingen, maar gelukkig nog nauwelijks op de vaste formatie.

Luciënne van den Brand, directeur/bestuurder

WIE IS DE STICHTING SINT JOSEPH-SCHOLEN?

Dertien Josephscholen vormen samen de Stichting Sint Josephscholen (SJS). Als bevoegd gezag ondersteunt en beheert de stichting de dertien basisscholen in de stad Nijmegen. Met zo'n 3775 leerlingen (peildatum 1 oktober 2018) en 335 personeelsleden staat SJS voor kwalitatief goed onderwijs. De beleidshoofddlijn is professionalisering, onderwijsontwikkeling, kwaliteitsbeleid en versterking van de autonomie van de scholen. Dertien scholen betekent een grote diversiteit. Zowel in onderwijsaanbod, traditie, wijkgebondenheid, doelgroep als pedagogische- en onderwijskundige concepten. Daarmee staat onze organisatie voor een gevarieerd repertoire aan ervaringen, vaardigheden en expertises. Een verscheidenheid die we elkaar uit volle overtuiging toestaan en waar we trots op zijn. Tegelijk willen we deze rijkdom graag met elkaar delen.

Waarin onderscheidt SJS zich?

Vanuit onze maatschappijvisie hebben wij gekozen voor eigenheid binnen kaders: elke school heeft een eigen profiel. Dit betekent dat de scholen in grote en belangrijke mate het beleid kunnen inkleuren, in verbondenheid met elkaar en ondersteund door en samen met een bestuursbureau. De verbondenheid komt tot uitdrukking in een actief en dynamisch netwerk van samenwerking.

Door korte lijnen en goed overleg worden vanuit 'groot denken' samen de kaders vastgesteld waarbinnen elke school zijn eigenheid realiseert. Binnen deze cultuur van aansturen zoeken we samen naar de juiste balans, op het snijvlak van gebondenheid en verbondenheid. We herkennen en erkennen dat alle SJS-scholen anders zijn, anders mogen zijn en anders moeten zijn. We werken op basis vertrouwen. Daar geven we, via dialoog, samen vorm en inhoud aan. We zijn ons bewust van de saam-

horigheid die aan de verbondenheid binnen SJS is gekoppeld en we zijn bereid om de consequenties daarvan te dragen binnen de gegeven mogelijkheden. Dit uit zich in een grote mate van solidariteit.

1.1 De pijlers van ons onderwijs, de opdracht aan onze scholen

Identiteit

Het fundament voor onze identiteit is de kwaliteit van de interactie, oftewel de wijze waarop we met elkaar omgaan. Dit op alle niveaus, op basis voor onze primaire taak: goed onderwijs verzorgen voor alle kinderen op onze scholen.

Daarbij is onze inspiratiebron de joods-christelijke traditie, en komt ons normen- en waardenkader volledig overeen met algemene, humanistische uitgangspunten. Wij werken vanuit de overtuiging dat ieder mens respect

verdient en dat de maatschappij erbij gebaat is dat wij waardering hebben voor het eigene van de ander.

Verbinding met de omgeving en met elkaar staat in het handelen van al onze medewerkers centraal. Onze scholen positioneren zich midden in de samenleving en worden op een moderne en bedrijfsmatige wijze aangestuurd.

Missie

Stichting Sint Josephscholen biedt door de inzet van vakbekwame en betrokken professionals eigentijds basisonderwijs, dat elk kind op een persoonlijke manier voorbereidt op het functioneren in de zich ontwikkelende samenleving.

Visie

Zorgen voor goed basisonderwijs is de kern-activiteit van Stichting Sint Josephscholen. Wij geloven dat er naast de cognitieve basis een mensgerichte benadering nodig is om onze leerlingen in de huidige en toekomstige samenleving en in het vervolgonderwijs goed te laten functioneren.

Onderwijsopdracht

Zorgen voor goed basisonderwijs is gebaseerd op vier pijlers:

- ▶ learning to do
- ▶ learning to know
- ▶ learning to live together
- ▶ learning to be

De 'Four Pillars of Education' vormen de basis van het UNESCO-rapport 'Learning: the treasure within' (Jacques Delors 1996). De vier pijlers kunnen niet los van elkaar gedefinieerd worden. Ze vullen elkaar aan en versterken elkaar. Alle SJS scholen en de mensen die er werken onderschrijven deze vier pijlers en de hieruit voortkomende onderwijsopdrachten. Wij onderscheiden daarbij:

Een ideologische basis

- ▶ wij geven onderwijs voor alle kinderen ongeacht ras, godsdienst en geaardheid
- ▶ wij richten ons op de meer-dimensionaliteit van het bestaan
- ▶ wij dragen bij aan een betere samenleving

Een pedagogische en agogische basis

- ▶ wij zorgen voor een stimulerend en accepterend pedagogisch en agogisch klimaat
- ▶ wij richten ons op de ontplooiing van kinderen tot volledige mensen

Een didactische basis

- ▶ wij zien het kind en weten waar het kind zich in zijn ontwikkeling bevindt
- ▶ wij geven onderwijs op maat en halen eruit wat erin zit
- ▶ wij richten de school in op individueel en op maat gericht onderwijs

1.2 Algemene gegevens

Contactgegevens

Stichting Sint Josephscholen,
Kelfkensbos 38, 6511 TB Nijmegen.
Telefoon 024 - 381 82 83
secretariaat@josephscholen.nl
www.josephscholen.nl
Bestuursnummer 47100

Aantal scholen: 13 scholen
Aantal gebouwen: 18 gebouwen
Aantal leerlingen: 3.869
(peildatum 31 december 2018)
Aantal werknemers: 335
(peildatum 31 december 2018)

SCHOLEN

03LT	basisschool St. Nicolaas, directeur mevrouw Jacqueliën van Galen vanaf 1 augustus 2018 mevrouw Marijke Cornelissen a.i.
05IE	basisschool Brakkenstein, directeur mevrouw Esther Schreuder tot 31 juli 2018 en directeur heer Johan Storm vanaf 1 oktober 2018
12AR	basisschool Hazesprong, directeur mevrouw Annelies Aalbers
12JY	basisschool Het Kleurrijk, directeur mevrouw Antoinette van Zuylen
12SK	basisschool Sterredans, directeur de heer Johan Storm en vanaf 1 oktober 2018 mevrouw Patricia Cloosterman a.i.
12ZD	basisschool Montessori, directeur mevrouw Annet van Summeren tot 31 juli 2018 en directeur mevrouw Ilse Buijtsels vanaf 1 augustus 2018
13EZ	basisschool Klein Heyendaal, directeur de heer Dick Heldoorn
13PH00	basisschool Petrus Canisius, directeur mevrouw Leidje Witte a.i.
13PH01	basisschool De Driemaster, mevrouw Georgette Poppelier tot 31 juli 2018 en directeur Leidje Witte a.i. vanaf 1 augustus 2018
13WR	basisschool De Kleine Wereld, directeur mevrouw Simone Wannet tot 1 augustus 2018 en mevrouw Judith Heijmans vanaf 1 augustus 2018 directeur a.i.
14AB	basisschool De Wieken, directeur mevrouw Angelien van Beekveld
14DI	basisschool Het Octaaf directeur, heer Roger Visser tot 1 augustus 2018 en directeur mevrouw Simone Wannet per 1 augustus 2018
14IW	basisschool De Akker directeur de heer Jeroen Claassen

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

- De heer Harry Gerichhausen (*voorzitter*)
- Mevrouw Angela Jansen (*secretaris*) tot 1 juli 2018
- De heer Erik van Ginkel
- Mevrouw Anita Keita
- De heer Edger Gubbels
- De heer Ernst van Glansbeek
- De heer Bauke van der Laan
- Mevrouw Luciënne van den Brand (*directeur/bestuurder*)

1.3 De organisatie

Een belangrijk aspect van goed bestuur ('good governance') is de scheiding van bestuur en toezicht op bestuur. Het is niet voor niets een verplichtend onderdeel van de wet Goed onderwijs en goed bestuur.

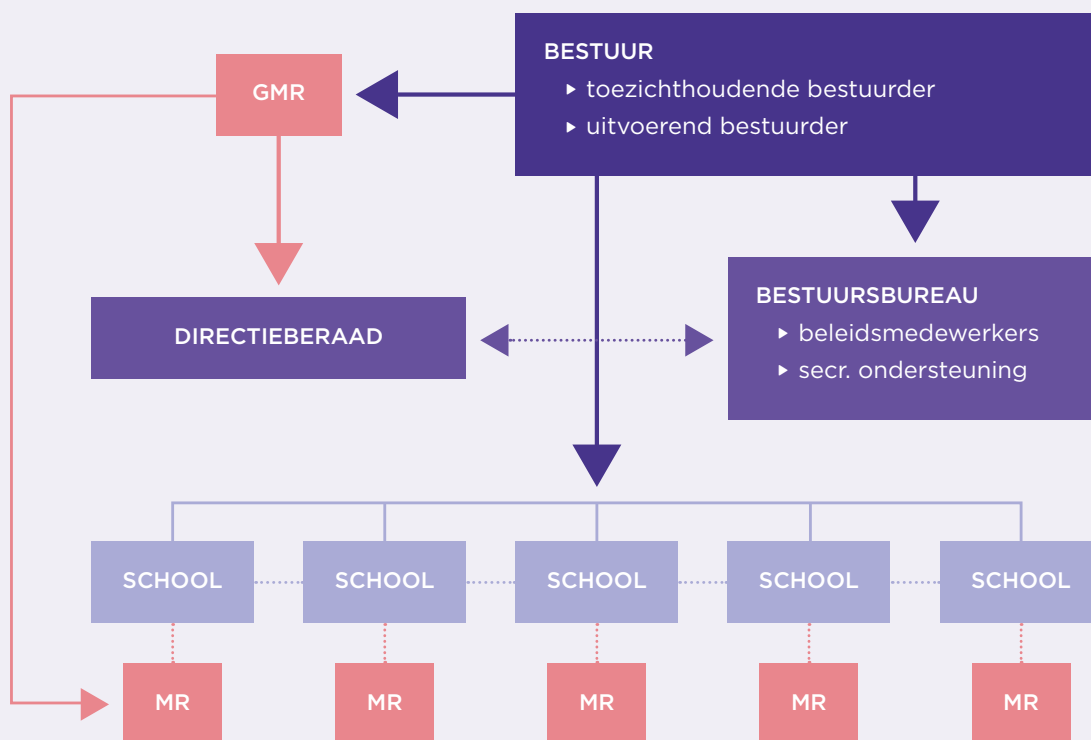
Stichting Sint Josephscholen hanteert het zogenaamde one tier model. Het bestuur bestaat uit enerzijds uitvoerende en anderzijds toezichthoudende bestuurders. Dit voorkomt dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'

Binnen dit one tier is geen fysieke scheiding aangebracht; er ontstaat dus/daarmee geen aparte Raad van Toezicht. Een bestuur volgens het one tier maakt verschil tussen algemeen en dagelijks bestuur. Het toezichthoudend deel van

het bestuur bestaat uit tenminste 3 bestuurders en heeft de taak toezicht te houden op deugdelijk bestuur van de organisatie. Het dagelijks bestuur (directeur bestuurder) bestaat volgens de statuten uit een of twee bestuurders en heeft een uitvoerende bestuurstaak. Het gehele bestuur bestaat uit maximaal zeven bestuurders, allen eindverantwoordelijk.

Per 1 januari 2020 wordt overgegaan naar een zogenaamd two tier model. Dit wordt ook wel het raad van toezichtmodel genoemd.

Binnen het bestuur is een remuneratie- en een auditcommissie actief. De remuneratiecommissie doet voorstellen voor de procedure en gehanteerde criteria bij de benoeming van de bestuursleden. Deze commissie bereidt

Het bestuursbureau opereert onder verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder. Er is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) waarin vanuit de MR van iedere SJS-school een ouder en een personeelslid zitting heeft. Het bevoegd gezag wordt in de GMR vertegenwoordigd door de directeur/bestuurder van de stichting.

besluitvorming voor als het gaat om het benoemen van bestuursleden en de bezoldiging van de uitvoerend bestuurder. Ze voert tevens het functionerings- en beoordelingsgesprek met de directeur/bestuurder.

De auditcommissie houdt toezicht op de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële informatieverstrekking en het naleven van de aanbevelingen van de externe accountant en de controller. De auditcommissie stemt onder andere de verschillende onderzoeken van de externe accountant af. Zij neemt de controlerende taak van het bestuur niet over, maar zij zorgt er wel voor dat de toezichthoudende bestuurders de controlerende taak beter kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld door bestuurlijke besluiten voor te bereiden.

Het bestuur als geheel blijft verantwoordelijk voor het toezicht op de financiële taak van de stichting.

De reglementen voor beide commissies kunnen worden opgevraagd en ingezien.

HOOFDSTUK 2

HOE GAAT HET MET ONZE LEERLINGEN IN 2018?

Op de website van één van onze scholen staat: 'Met plezier naar school. Kinderen gaan gemiddeld acht jaar naar een basisschool. Acht belangrijke jaren, waarin ze een schat aan ervaringen en kennis opdoen. Ze ontwikkelen zich van de vierjarige in het geborgen kleuterlokaal tot de twaalfjarige schoolverlater die zelfstandig de overstap naar het voortgezet onderwijs maakt. Ons team werkt aan een schoolklimaat waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het is belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan en dat de school een plek is waar ze zich veilig voelen. Pas als uw kind zich veilig voelt, kan het zich volledig ontplooien.'

Op welke website doet niet ter zake binnen de context van dit bestuursverslag. Ze hadden namelijk evengoed voor al onze leerlingen geschreven kunnen worden. Die paar zinnen geven goed weer hoe belangrijk we onze leerlingen vinden en hoe serieus wij onze onderwijsverantwoordelijkheid nemen. Dat gaat over plezier, veiligheid en je helemaal ontplooien. Dat doen al onze scholen. Dat betekent dat we niet alleen uitstekend onderwijs geven, maar onze kinderen ook leren om goed samen te leven. Ze leren om trots te zijn op wie ze zijn met respect voor elkaar.

2.1 Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de SJS scholen zijn slechts een gedeeltelijk antwoord op de vraag hoe ons dat afgaat, hoe het de leerlingen op onze scholen vergaat. Want sommige aspecten in de brede ontwikkeling van kinderen laten zich niet vangen in staatjes. Toch presenteren we hier enkele cijfers, want die zeggen weliswaar niet alles, maar bieden wel degelijk een bepaald zicht op de realiteit van ons onderwijs.

Tabel 1 Gemiddelde eindscore SJS t.o.v. landelijk gemiddelde

Afnamejaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gemiddelde SJS	536,0	534,5	535,5	535,1	536,2	536,2	535,8
Gemiddeld landelijk	535,1	534,7	534,4	534,9	534,6	535,2	535,6

2.1.1 Toets scores

Cito eindscore

Aan de Cito-eindtoets namen in 2018 11 SJS-scholen deel. De Jenaplanschool St. Nicolaas en Basisschool De Kleine Wereld gebruikten in 2018 als eindtoets de IEP.

Het gemiddelde van de Cito-eindscores van de 11 deelnemende SJS scholen samen ligt boven het landelijk gemiddelde.

De spreiding van de eindscores van de verschillende scholen loopt uiteen van 530,1 (ongecorrigeerd) tot 542,6. Die verschillen zijn hoofdzakelijk terug te voeren op leerling-populatie.

2.1.2 Opbrengstgericht werken aan de hand van LVS-scores

Alle SJS scholen gebruiken het leerlingvolgsysteem (LVS) van het Cito. Het systeem heeft een landelijke normering en maakt gebruik van trendanalyses. Onze scholen kennen een mooie

traditie van het cyclisch (namelijk twee maal per jaar) maken van een schoolzelfanalyse die gebruik maakt van deze scores. Voor de I t/m V scores geldt als normverdeling (I = 20%, II = 20%, III = 20%, IV = 20% en V = 20%). Ter verduidelijking: krijgt een leerling een I-score, dan wil dat zeggen dat de leerling hoort bij de 20% hoogst scorende van Nederland. Een II-score staat voor de volgende 20%. Een I-score of een II-score is dus een bovengemiddelde score.

Een III-score wil zeggen, dat het kind bij de 20% 'daarna' hoort: als gemiddelde groep 'voldoende' maar de laagste scoorders in deze groep lopen wel een risico.

Een IV-score wordt behaald door de volgende 20% van de populatie, een V-score door de laagst scorende 20% van de leerlingen.

De groep leerlingen met een V-score kunnen worden aangemerkt als zorgelijke presteerders op dit vakgebied.

Tabel 2 Uitstroom naar vervolgonderwijs schooljaren 2013/2014 – 2017/2018 in percentages

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
vwo / atheneum	22	25	25	29	33
havo / vwo	20	16	15	14	13
havo	16	14	17	18	14
vmbo-tl / havo	12	11	8	9	11
vmbo-tl	13	12	18	11	14
vmbo-bb	4	6	4	5	5
vmbo-kb	8	10	10	9	8
vmbo-gl	2	1	2	3	1
Lwoo	5	7	1	1	7
anders	0	0	0	0	0
TOTAAL	460 / 100%	452 / 100%	432 / 100%	442 / 100%	441 / 100%

vmbo-tl = theoretische leerweg

vmbo-bb = basisberoepsgerichte leerweg

vmbo-kb = kaderberoepsgerichte leerweg

vmbo-gl = gemengde leerweg

2.1.3 Uitstroom naar vervolgonderwijs

Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 zijn 441 leerlingen vanuit groep 8 uitgestroomd naar vervolgonderwijs. Van de gehele groep SJS uitstromers heeft 60% de opleiding voortgezet op havo of vwo niveau. Dat is ruim boven het landelijk gemiddelde. In heel Nederland ligt dat percentage op ongeveer 48 procent.

2.1.4 Speciale ondersteuning

Voorwaarde voor onderwijs op maat is kwalitatief goed onderwijs in samenhang met een goed werkende ondersteuningsstructuur in en om de school. Een aantal leerlingen heeft extra ondersteuning nodig. Waar het kan wordt die zorg gegeven op de reguliere basisschool. Hiervoor hebben we op onze scholen een ondersteuningsstructuur ingericht. De leerkracht, de intern begeleider en het brede Schoolondersteuningsteam spelen een belangrijke rol binnen deze structuur.

Het Brede Schoolondersteuningsteam (zie hoofdstuk 4), dat op iedere school aanwezig is, kan worden ingeschakeld. Dit team kent vijf vaste leden: de schooldirecteur, de intern begeleider (IB'er), een (school)maatschappelijk werker ((S)MW-er), een jeugdgezondheidszorg-medewerker (JGZ-er) en een ambulant begeleider (AB'er) van het Ondersteuningsplatform Nijmegen. Ouders zijn onderdeel van het proces en worden altijd uitgenodigd voor een BSOT-bespreking. Indien voor de ondersteuning van het kind en/of de ouders wenselijk, worden andere betrokkenen (leerkrachten en/of andere professionals) uitgenodigd voor BSOT-besprekingen. Dit wordt de 'vrije stoel' binnen het team genoemd.

In het schooljaar 2016-2017 zijn 113 kinderen besproken door de Brede Schoolondersteuningsteams van de SJS-scholen.

SO/SBO

Soms is het beter voor leerlingen om hun opleiding (tijdelijk) voort te zetten binnen het speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO). SBO is bedoeld voor leerlingen met leer- of gedragsproblematiek. SO is bedoeld voor leerlingen met een handicap of met een probleem van meer psychiatrische aard. SO is onderverdeeld in vier clusters:

- ▶ visuele handicap
- ▶ gehoor-, spraak- of taalprobleem
- ▶ lichamelijke of verstandelijke handicap of langdurig ziek
- ▶ ernstige gedragsstoornis of psychiatrisch probleem

Tabel 3 Uitstroom naar SO en SBO 2017-2018

SBO	23
SO-cluster 1	1
SO-cluster 2	4
SO-cluster 3	4
SO-cluster 4	9
TOTAAL	41

2.2 Leerlingaantallen en prognoses

Tabel 4 Leerlingenaantallen per school 2012 t/m 2018 (peildatum 1 oktober)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kleine Wereld	221	202	197	189	198	183	179
St. Nicolaas	275	292	291	287	293	287	288
Sterredans	293	270	271	276	272	304	325
Octaaf	346	331	317	287	288	274	269
Wieken	196	200	200	204	220	224	221
Brakkenstein	280	272	289	289	295	293	288
Hazesprong	491	495	498	488	491	505	511
Kleurrijk	129	137	144	174	190	216	219
Petrus Canisius	224	227	211	202	192	200	203
Driemaster	211	198	194	189	172	174	170
Montessori	218	214	214	237	237	237	224
Klein Heyendaal	456	437	449	460	465	469	469
Akker	382	382	400	394	393	397	409
TOTAAL	3.722	3.657	3.675	3.676	3.706	3.763	3.775

Tabel 5 Prognoses t/m 2027

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nicolaas	288	290	285	285	293	288	288	285	288
Brakkestein	288	285	285	285	280	280	280	281	282
Hazesprong	511	499	497	497	500	495	495	494	498
Kleurrijk	219	220	230	235	235	235	230	231	230
Sterredans	325	330	320	315	308	300	295	294	290
Montessori	224	224	222	220	220	220	220	220	221
Klein Heyendaal	469	459	461	460	465	470	470	468	467
Petrus Canisius	203	206	209	210	218	220	220	221	222
Driemaster	170	164	157	145	138	137	135	131	128
Kleine Wereld	179	170	178	181	190	190	195	197	202
Wieken	221	220	220	215	215	220	225	224	225
Octaaf	269	260	255	250	250	255	257	259	266
Akker	409	391	389	385	385	380	380	375	373
Boomgaard			117	182	250	311	409	480	480
Hof van Holland								72	156
Totaal	3.775	3.718	3.825	3.865	3.947	4.001	4.099	4.232	4.328

* In de overzichten zijn de leerlingenaantallen van peildatum 1 oktober 2018 weergegeven onder 2019.

Tabel 6 Geprognosticeerde leerlingenaantallen op de SJS-scholen in de Waalsprong

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Boomgaard	117	182	250	311	409	480	480	480	480	480	480
Hof van Holland						72	156	224	288	341	384
Totaal	117	182	250	311	409	552	636	704	768	821	864

HET JAAR 2018 VOOR ONZE MEDEWERKERS

**Op 31 december 2018 telde onze organisatie 335 medewerkers.
Uiteraard staat het overgrote deel, 87,5%, voor de klas.**

3.1 Medewerkers in aantal en naar functie, leeftijd en geslacht

De in totaal 335 medewerkers van de Stichting Sint Josephscholen staan gelijk aan 248,45 fte.

- ▶ De spreiding is als volgt:
 - De helft, 50,5%, van alle medewerkers is 44 jaar of jonger. Dat was in 2017 49%.
 - 49,5% is 45 jaar of ouder.
 - Bijna 74% van de medewerkers is tussen 35 en 64 jaar oud.
- ▶ De man-vrouwverhouding binnen het onderwijzend personeel is kenmerkend voor het onderwijs: iets meer dan 82% van het onderwijzend personeel is vrouw.
- ▶ SJS heeft 10 vrouwelijke- en 3 mannelijke schooldirecteuren.
- ▶ Op het bestuursbureau werken 7 vrouwen en 2 mannen.

3.2 Verzuim en vervanging

Verzuim van medewerkers is een indicatie voor hoe gezond een organisatie is. In februari 2013 is Stichting Sint Josephscholen gestart met een meer gerichte aanpak van het verzuim. Het effect ervan kon in dat zelfde jaar nog niet worden vastgesteld, maar in 2014 begon de stijgende trend succesvol te keren. In 2015 is het verzuim gestabiliseerd op dit lagere niveau. In 2016 is het verzuim toegenomen met 0,9% ten opzichte van 2015 naar 5,6%. In 2017 is het verzuim weer afgenomen met 0,2% ten opzichte van 2016 naar 5,4%.

Deze daling heeft zich voorgezet, in 2018 was het verzuim historisch laag; 3,8%.

Stichting Sint Josephscholen zit met dit percentage ruim onder het landelijke gemiddelde van 2017 (6,0%). De landelijke cijfers van 2018 zijn op moment van schrijven nog niet bekend.

De meldingsfrequentie is met 1,2 in 2018 gestegen ten opzichte van 2017 (1,1). Dat betekent dat onderwijskundig personeel zich gemiddeld 1,2 keer per jaar ziek heeft gemeld.

Landelijk lag de gemiddelde meldingsfrequentie in het basisonderwijs in 2017 op 1,0 (de landelijke cijfers van 2018 zijn op moment van schrijven nog niet bekend).

Het O-verzuim is in 2018 ten opzichte van 2017 licht afgenomen van 49% in 2017 naar 48% in 2018. Dat betekent dat 48% van het onderwijzend personeel in 2018 niet heeft verzuimd.

De gemiddelde verzuimduur in dagen is afgenomen in 2018 (14) ten opzichte van 2017 (16).

De gemiddelde verzuimduur van Stichting Sint Josephscholen in 2018 ligt ruim onder het landelijke gemiddelde van het basisonderwijs in 2017. Dat komt uit op 22 dagen per jaar (de landelijke cijfers van 2018 zijn op moment van schrijven nog niet bekend).

Tabel 7 Verzuimcijfers onderwijsgevend personeel 2014 t/m 2018

		2014	2015	2016	2017	2018	Opmerking verzuim 2018 t.a.v. 2017
Verzuim-percentage	SJS-OP	4,8	4,7	5,6	5,4	3,8	Daling van 1,6%
	BaO-OP landelijk	6,0	6,4	6,3	6,0		
Meldings-frequentie	SJS-OP	1,0	1,2	1,2	1,1	1,2	Meldingsfrequentie is licht gestegen
	BaO-OP landelijk	1,1	1,1	1,1	1,0		
Percentage O-verzuim	SJS-OP	58	56	54	49	48	Lichte daling van het % personen dat geen enkele keer verzuimt
	BaO-OP landelijk	52	48	48	50		
Gemiddelde verzuimduur in dagen	SJS-OP	16	17	15	16	14	De verzuimduur is afgenomen en ligt ruim onder het landelijk gemiddelde.
	BaO landelijk	21	22	20	20		

3.3 Goed werkgeverschap

De mensen die dagelijks in onze scholen werken, bepalen in hoge mate de kwaliteit van ons onderwijs. Die kwaliteit wordt gemaakt door hun inzet, betrokkenheid en nieuwsgierigheid. Ze spelen een cruciale rol in de aansturing en vormgeving van alle leerprocessen, ze creëren samen de omgeving waarin de kinderen zich ontwikkelen.

Dat is niet altijd een eenvoudige opdracht. Werken aan onderwijskwaliteit betekent werken aan de professionaliteit en het welbevinden van mensen. Zodat 'onze' mensen topprestaties kunnen leveren.

Stichting Sint Josephscholen wil een goede werkgever zijn die zorgt voor een inspirerende en uitdagende werkomgeving.

Het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs vraagt om een gerichte professionele ontwikkeling van leraren. Daartoe begeleiden

we startende leerkrachten intensief. Tevens stimuleren en faciliteren we dat medewerkers zich verder professionaliseren. Daarvoor stellen we middelen ter beschikking. Ook biedt SJS de mogelijkheid aan medewerkers om een opleiding tot intern begeleider, midden manager of schoolleider te volgen.

We vinden de gesprekkencyclus een belangrijk middel om met medewerkers in gesprek te blijven over hun professionele ontwikkeling en hun bijdrage aan die kwaliteit van onderwijs. Tevens beoordeelt de leidinggevende dit periodiek.

3.3.1 Beoordelingsbeleid

Om de kwaliteit van leerkrachten te volgen en te beoordelen, hebben we eind 2016 een nieuw beoordelingsbeleid opgezet. Dit is in 2017 verder binnen de organisatie geïmplementeerd. Het nieuwe beleid sluit aan op de cao PO die de vakbekwaamheid van leerkrachten indeelt in fases: startbekwaam, basisbekwaam en vakbekwaam.

Uitgangspunt is dat de leraar zich geleidelijk ontwikkelt en bepaalde vaardigheden onder de knie krijgt, voordat verder wordt gegaan met het verwerven van andere vaardigheden.

Het beheersen van basisvaardigheden is voorwaardelijk voor de startende leerkracht om zich door te ontwikkelen naar het niveau van basisbekwaam, respectievelijk vakbekwaam.

3.3.2 Coaching van startende leerkrachten

Om de professionele ontwikkeling van startende leerkrachten te ondersteunen en te stimuleren heeft de Stichting Sint Josephscholen drie interne coaches beschikbaar voor het intensief coachen van leerkrachten in hun ontwikkeling door de ontwikkelingsfases: van startbekwaam naar basisbekwaam naar het hoogste niveau van vakbekwaam.

Tabel 8 Werkdrukmiddelen per school

	Budget	Begroot	Besteed aan
Sterredans	47.287	47.287	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, en inzet leraar op hoog begaafdheid
Brakkenstein	45.576	37.240	Vakonderwijs gym en muziek, inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, begeleiding plusklas
Akker	61.753	58.734	Vakonderwijs muziek en inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen
Driemaster	27.066	27.066	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen
Hazesprong	78.553	78.553	Vakonderwijs en organisatie, inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, onderwijsontwikkeling en materialen voor onderwijsontwikkeling, muziek-instrumenten en kunstzinnige vorming
Kleine Wereld	28.466	19.500	Onderwijsassistent ter ondersteuning in de groepen
Wieken	34.843	34.843	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen
Kleurrijk	33.599	33.599	Onderwijsassistent ter ondersteuning in de groepen, materialen voor onderwijsassistent in de groepen
Klein Heyendaal	72.953	72.953	Vakonderwijs, administratieve ondersteuners en IB-ers inzet in taakbeleid, inzet in toets-ondersteuning, inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, materiele inzet voor cultuur en ICT
Montessori	36.865	36.865	Verlichting administratieve taken en vrij roosteren groepsleraren voor rapportages, extra ondersteuning in de groepen, groepsbesprekingen en digitale icienties
Octaaf	42.621	42.621	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen
Petrus Canisius	31.110	25.377	Vakonderwijs gym, inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, groepsbesprekingen en aanschaf ICT middelen
St. Nicolaas	44.643	44.643	Vakonderwijs gym en materiaal voor vakonderwijs gym

3.3.3 Werkdrukmiddelen

Vanaf 1 augustus 2018 hebben we werkdruk-middelen beschikbaar gesteld voor het primair onderwijs, gericht op de afzonderlijke scholen. Op alle scholen is een plan gemaakt voor de inzet van deze werkdrukmiddelen. Dit plan is ter instemming voorgelegd aan de PMR. Onderstaand overzicht laat zien hoeveel we hier aan hebben besteed.

Naast de inzet van de werkdrukmiddelen wordt er met regelmaat over de werkdruk besproken hoe de werkdruk verlaagd kan worden. Bijvoorbeeld door duidelijke prioriteiten te stellen op zowel het niveau van de school als de stichting.

In 2018 hebben ouders/familie tweemaal ongewenste omgangsvormen gemeld. Onze vertrouwenspersonen hebben hen informatie en ondersteuning gegeven in gesprekken. Niemand is doorverwezen naar de hulpverlening.

Externe contactpersonen van de GGD verzorgen jaarlijks een bijscholing van de deskundigheidsbevordering van de interne contactpersonen van de Stichting Sint Josephscholen. Deze bijscholing vond plaats op 6 november 2018.

3.3.4 Beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag

Er is geen specifiek beleid in dit kader. Met medewerkers en oud-medewerkers worden concrete afspraken gemaakt om de risico's hiervan te beheersen.

3.3.5 Externe vertrouwenspersoon

Stichting Sint Josephscholen hanteert algemene gedragsregels. Hieruit zijn schoolspecifieke regels afgeleid. Zij moeten ervoor zorgen dat we respectvol met elkaar omgaan. Worden grenzen overschreden, dan is het zaak met elkaar in gesprek te blijven en oplossingen te zoeken. Wanneer dat ondanks alle inspanningen niet lukt, dan bieden wij leerlingen, ouders en medewerkers toegang tot een onafhankelijk luisterend oor en deskundige ondersteuning: de externe vertrouwenspersoon. Deze vertrouwenspersoon is beschikbaar voor alle medewerkers, ouders en kinderen van Stichting Sint Josephscholen.

WAT HEBBEN WE GEDAAN IN 2018?

In de voorgaande twee hoofdstukken heeft u gelezen hoe het gaat met onze leerlingen en medewerkers. Deze paragraaf is gewijd aan een aantal onderwijsinhoudelijke en organisatorische ontwikkelingen die wij in 2018 hebben ingezet dan wel voortgezet.

4.1 Een strategisch beleidsplan

Terug naar 2015. Toen hebben we het strategische beleidsplan voor 2015-2019 vastgesteld.

Voor deze periode heeft dit beleidsplan de hoofdlijnen van het bestuursbeleid vastgesteld, plus de strategische keuzes die daaraan zijn verbonden.

Met dit plan als referentiekader maakt elke school het schoolplan en de jaarlijkse schoolontwikkelingsplannen. Per schooljaar legt iedere school in het schoolontwikkelplan uit hoe wordt gewerkt om de gestelde strategische doelen te halen. Dat is ook het realiseren van de herijkte missie van de Stichting Sint Josephscholen:

Stichting Sint Josephscholen biedt door de inzet van vakbekwame en betrokken professionals eigentijds basisonderwijs, dat elk kind persoonlijk voorbereidt op het functioneren in de ontwikkelende samenleving.

Het realiseren hiervan doen we gezamenlijk: bestuur, bestuursbureau en bovenal alle medewerkers op de dertien scholen.

De strategische doelstellingen voor de planperiode 2015-2019 hebben we onder de naam FOCUS samengebracht. Enerzijds omdat het zaak is, op het juiste niveau in alle geledingen, de juiste dingen te doen: kortom met focus.

Anderzijds symboliseert hetzelfde woord – als acroniem – de vijf strategische thema's voor deze planperiode.

- F = Het realiseren van een **'Feedback-cultuur'** met het doel om te leren van elkaar, als professionals, in alle geledingen van de organisatie.
- O = Zorgen voor onderwijs **'Onderwijs Op maat'**, omdat iedere leerling zijn eigen unieke leerbehoeften heeft. Dat vraagt om het professioneel kunnen omgaan met diversiteit in de klas.
- C = Door een passende besturing van de stichting, het doen van gerichte investeringen en monitoring van de voortgang (PDCA) van strategische doelstellingen en hiermee zorgdragen voor (financiële) **'Continuïteit'** van SJS
- U = **'Urgentiebesef'** bij alle medewerkers creëren omdat SJS te maken heeft met continue verandering in de buitenwereld. Hierop inspelen, op het gebied van organisatie-inrichting en aansturing, is noodzakelijk om de positie als onderwijs-aanbieder in Nijmegen uit te bouwen.
- S = Het verder verbeteren van interne en externe **'Samenwerking'** om de kwaliteit van onderwijs te waarborgen en uitvoering te geven aan de missie van SJS.

In 2018 hebben we teruggekeken op proces en totstandkoming van de inhoud van het lopende strategische plan. Vervolgens hebben we het maakproces voor de volgende periode ontworpen en vastgesteld. In 2018 hebben we besloten de planperiode van 2015-2019 met een jaar te verlengen. Reden hiervoor is het uitvallen door ziekte van directeur/bestuurder. Het directieberaad, onder andere, had de wens om het nieuwe strategische plan samen met de directeur/bestuurder ter hand te nemen.

4.2 Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

Het wordt steeds moeilijker om vervangers voor leraren op de scholen te vinden. Stichting Sint Joseph scholen is aangesloten bij een grote vervangingspool samen met andere besturen. Daarnaast hebben we een eigen vervangingspool. Vooral in het laatste kwartaal van 2018 kregen scholen te maken met het niet beschikbaar zijn van vervangers. Er waren geen bevoegde leraren beschikbaar. In een enkel geval kon een school niet anders dan kinderen thuis laten houden.

Uiteraard gebeurt dit nooit op de dag zelf. Binnen onze organisatie hanteren alle scholen inmiddels een stappenplan als een vervanger niet beschikbaar is. Dit plan geeft niet alleen een handvat om naar te handelen, het voorziet ook in spreiding van de noodoplossingen over de scholen en maakt de transparantie naar ouders groter.

4.3 Schoolzelfevaluatie en visitatie

Wat willen we onze kinderen leren en – minstens zo interessant – leren ze dat ook? Hoe komen we daar achter? Datafeedback geeft een deel van het antwoord en levert daarom een belangrijke bijdrage aan schoolontwikkeling en het signaleren waar zorg nodig is.

Iedere school maakt twee maal per schooljaar op basis van een vastgesteld format een schoolzelfevaluatie. De schoolzelfevaluatie vergelijkt de actuele opbrengsten met het niveau van de opbrengsten in de eerdere schooljaren. Zo stellen we vast of de opbrengsten op de school zich ontwikkelen conform

de vastgestelde streefniveaus, het landelijk gemiddelde, de inspectienormen en de standaardverdeling van de vaardigheidsniveaus.

De schoolzelfevaluatie van alle scholen hebben we in 2018 zowel in maart als in september besproken met de directeurs, de interne begeleiders en de bouwcoördinatoren.

In 2018 zijn we gestart met het zogenaamde collegiale visiteren. Waar vroeger de schoolzelfevaluatie en de schoolontwikkelplannen op het bestuursbureau werden besproken, bezoekt vanaf 2018 een visitatieteam de school twee keer per jaar. Dit team bestaat uit een directeur van een andere Josephschool en de directeur/bestuurder.

De eerste ervaringen met deze nieuwe aanpak zijn erg positief. Naast het gebruikelijke gesprek en de data- en documentanalyse wordt op de school een aantal klassenbezoeken afgelegd. Vervolgens formuleert de school voor de tweede visitatieronde een specifieke kijkvraag. Afhankelijk van deze vraag kunnen bijvoorbeeld leerlingraad of ouders bij de visitatie betrokken worden. Leren met en van elkaar krijgt een extra dimensie op de Josephscholen.

Onderwijs op maat en met aandacht voor heel het kind

In ons onderwijs richten we ons niet alleen op de cognitieve ontwikkeling. We geven aandacht aan de totale ontwikkeling van kinderen: de sociale emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, kennis van de wereld en samenleven en leren. Belangrijk is een goede pedagogische relatie met kinderen en aandacht voor het pedagogisch klimaat. Wezenlijk hulpmiddel bij onderwijs op maat bij SJS zijn de zeven principes van handelingsgericht werken (HGW). Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Met dit handelingsgericht werken willen we de kwaliteit van ons onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen voortdurend verbeteren.

4.4 Passend Onderwijs

We kunnen steeds beter overweg met passend onderwijs. Dat heeft even geduurd. Met de invoering hiervan is de zorgplicht voor een passende plek bij het regulier onderwijs komen te liggen, met als belangrijk doel: het voorkomen van thuiszitters. Dat heeft een grote verwachting gecreëerd, niet op de laatste plaats door de naam. Uiteraard kan niet op elke school voor elk kind het passende onderwijs worden gegeven.

Passend onderwijs is een goede onderwijsplek organiseren voor alle leerlingen. Dat kan op veel manieren. Bijvoorbeeld door extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school. Langzaam maar zeker komen we los van de gedachte dat passend onderwijs betekent: alle kinderen moeten hoe dan ook op het reguliere onderwijs blijven.

We mogen nog verder groeien in het organiseren van passend onderwijs. We vragen bijvoorbeeld nog te weinig ondersteuning of doen dit nog te laat.

In 2018 heeft het nieuwe bestuurlijke Samenwerkingsverband 'Stromenland' verder vorm en inhoud gekregen. Het samenwerkingsverband bestaat uit 24 schoolbesturen die eerder georganiseerd waren in zogenaamde WSNS-samenwerkingsverbanden. In het bestuurlijke samenwerkingsverband zijn ruim 162 scholen verenigd. Dat zijn 35.000 kinderen, waarvan ruim 1000 kinderen het SBO bezoeken en ruim 750 kinderen een school van cluster 3 of cluster 4.

Alle SJS-scholen bieden basisondersteuning. Dat is de minimale ondersteuning die een school kan geven. Bijvoorbeeld ondersteuning aan kinderen die gedragsproblemen hebben, hoogbegaafd zijn, of dyslexie of dyscalculie hebben.

Voor sommige kinderen is de basisondersteuning die scholen kunnen geven onvoldoende. Dan moet er naar een andere oplossing gekeken worden. Het liefst op de eigen school of in de buurt van de eigen school. Maar in ieder geval binnen het samenwerkingsverband.

Kinderen die (tijdelijk) naar het speciaal basis-onderwijs of het speciaal onderwijs gaan hebben daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring nodig. De Commissie Toelaatbaarheid van het eigen ondersteuningsplatform beoordeelt de aanvraag. In 2018 heeft de Commissie 32 toelaatbaarheidsverklaringen voor SJS afgegeven.

Samenwerkingsverband Stromenland heeft als missie: *'Passend onderwijs voor elke leerling, in de klas, op de school, met de ouders, in de wijk en in ons samenwerkingsverband. Het uitgangspunt is 'Gewoon als het kan, speciaal als het moet'.* Het werkt vanuit het principe *'decentraal wat kan, centraal wat moet'*. Dit betekent dat taken en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie zijn gelegd. Binnen Stromenland is dat bij de ondersteuningsplatforms. De platforms hebben een eigen budget en moeten hun beleid binnen de gegeven bestuurlijke kaders uitwerken in een eigen ondersteuningsagenda. De coördinator is verantwoordelijk voor de aansturing van het ondersteuningsplatform en het behalen van de gestelde doelen.

Binnen de uitwerking van Passend Onderwijs willen we kinderen zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs bieden. In toenemende mate streven we er naar ondersteuning te arrangeren in plaats van het kind te indiceren.

De SJS-scholen hebben bij hun ondersteuningsinitiatieven ook de mogelijkheid om een consultatief gesprek aan te gaan met de orthopedagoog van SJS. De bespreking leidt tot adviezen waarmee de leerkracht of interne begeleider verder kan. De orthopedagoog is ook beschikbaar voor het uitvoeren van onderzoeken.

4.5 Brede schoolondersteuningsteam (BSOT)

Naarmate de school beter slaagt in haar schoolinterne ondersteuning treedt een tweetal effecten op. Enerzijds kan de school meer problemen zelf opvangen. Anderzijds worden zwaardere problemen beter herkend en heeft de school dus meer behoefte aan specialistische hulp. Sinds 2014 hebben de scholen

gewerkt aan het inrichten van een nieuw multi-disciplinair zorgteam: het Brede School-ondersteuningsteam (BSOT). Vanaf 1 januari 2015 heeft elke school in de gemeente Nijmegen een Brede Schoolondersteuningsteam (BSOT) (zie hoofdstuk 2, paragraaf 2.1.4).

Het Brede Schoolondersteuningsteam kent vijf vaste leden: de schooldirecteur, de intern begeleider (IB'er), een (school)maatschappelijk werker ((S)MW-er), een jeugdgezondheidszorg-medewerker (JGZ-er) en een platform-ondersteuner van het Ondersteuningsplatform Nijmegen. Ouders zijn onderdeel van het proces en worden altijd uitgenodigd voor een BSOT-bespreking.

Indien nodig voor het kind en/of de ouders worden andere betrokkenen (leerkrachten en/of andere professionals) uitgenodigd voor BSOT-besprekingen.

4.6 VVE

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is gericht op het voorkomen van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen in de leeftijd van 2 tot 6 jaar of deze achterstanden te verminderen. Dit gebeurt met educatieve programma's. Het doel van voor- en vroegschoolse educatie is om kinderen een betere start in het onderwijs te geven. Met als neveneffect betere schoolprestaties en meer schoolsucces.

In Nijmegen hebben we in de periode 2015-2019 te maken met 16 samenwerkende VVE locaties. Hierin participeren vier SJS-scholen.

- 1 Notedop (KION) - Octaaf (SJS)
- 2 Wolfjes (KION) - Wieken (SJS)
- 3 De Willem (KION) - Kleurrijk (SJS)
- 4 Grootstal - Kleine Wereld (SJS)

VVE is gericht op vier ontwikkelingsgebieden. Het gaat om taalontwikkeling, beginnende rekenvaardigheid, motorische ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Vanaf de instroom wordt in de voorschoolse voorziening gebruik gemaakt van een aantal programma's. De kinderen worden in hun ontwikkeling gevolgd met het kindvolgsysteem 'KIJK!' Met behulp van KIJK! wordt het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen overzichtelijker in kaart gebracht en

kunnen we een doorgaande lijn in de zorg en begeleiding van kinderen realiseren.

Daarnaast hanteert iedere vroegschool de eigen toetskalender. Voor de onderbouw zijn veelal de taaltoetsen en rekentoetsen opgenomen in deze kalender. De uitkomsten van de Cito toetsen op individueel en groepsniveau worden periodiek op schoolniveau besproken op basis van de cyclus handelingsgericht werken.

In 2018 kende twee van onze scholen een zogenaamde startgroepen voor peuters. Startgroepen zijn een beproefd concept in de voor- schoolse educatie. Peuters met een taal- en of ontwikkelingsachterstand krijgen in zo'n startgroep begeleiding om de stap naar het basisonderwijs vloeiender te laten verlopen. Het consultatiebureau van de GGD bepaalt of een kind een achterstand heeft. In een startgroep kunnen twee- en driejarige peuters zich spelenderwijs ontwikkelen in de onderwijsomgeving van de basisschool. Peuters maken minimaal twaalf uur per week gebruik van de verrijkte speel- en leeromgeving. Een startgroep bestaat uit maximaal zestien kinderen. Uit studies blijkt dat peuters met een taalachterstand in een startgroep meer kans maken op een goede start in het basisonderwijs.

De wijze waarop de VVE vorm en inhoud geeft en de bijbehorende resultaten worden gemonitord door de onderwijsinspectie.

In 2016 heeft de onderwijsinspectie uitvoerig onderzoek gedaan naar de kwaliteit van VVE in Nijmegen. De onderwijsinspectie kwam tot de conclusie dat de kwaliteit van het gemeentelijk beleid volledig op orde is voor voor- en vroegschoolse educatie.

4.7 Meer- en hoogbegaafdheid / Leonardo onderwijs

Tot nog toe komt het Nederlandse onderwijsstelsel nog maar matig tegemoet aan de leer- en onderwijsbehoeften van meer- en hoogbegaafde leerlingen. Allerlei vernieuwingstrajecten waren in de voorgaande jaren vooral gericht op leerlingen met leer- en gedragsproblemen.

Onderzoek bewijst dat 2 tot 3% van alle leerlingen in het basisonderwijs een IQ boven de 130 heeft. Circa 80% van deze leerlingen heeft te kampen met leer- en gedragsproblemen doordat zij onvoldoende uitgedaagd worden, zich onbegrepen en alleen voelen, onderpresteren en met tegenzin naar school gaan.

De SJS scholen hebben voor meer- en hoogbegaafdheid een structurele plaats gemaakt in het curriculum van de school. De uitwerking vindt op allerlei manieren plaats, onder meer met het opzetten van 'plusklassen' op verschillende scholen.

SJS heeft sinds schooljaar 2017-2018 drie voltijds Leonardogroepen op basisschool de Hazesprong. De belangstelling voor plaatsing in een Leonardogroep is erg groot.

Samen met een voltijds hoogbegaafde voorziening en met Stroomland hebben we in 2018 geïnvesteerd in vergroten van de kwaliteit van het aanbod en beschikbaar stellen en delen van expertise.

4.8 Brede school ontwikkelingen

In het strategische beleidsplan hebben we samenwerking met externe partijen geformuleerd als een strategisch doel. De school kan het niet alleen. Behalve de ouders zijn er meer partijen die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind.

De meerwaarde van de Brede school wordt gevormd dankzij systematische en doelgerichte samenwerking van meerdere personen en organisaties. Meerdere functionaliteiten worden generiek en specifiek ingezet: ontwikkeling, onderwijs, ondersteuning, opvang, ontspanning, opvoeding etc. Vanuit het strategisch beleidsplan ondersteunen we deze ontwikkeling en hechten aan de verdere professionalisering van die samenwerking.

Binnen de gemeente Nijmegen lagen er concrete plannen, die er voor zorgen dat alle scholen zich de komende jaren ontwikkelen tot brede scholen.

Een Brede School zien wij als een netwerk van voorzieningen voor kinderen en het gezin in de buurt, met in het hart de school. Een Brede school werkt samen met diverse organisaties.

Samen richten ze zich op het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen en volwassenen, zodat kinderen gestimuleerd worden en ouders en buurt zich meer verbonden gaan voelen.

4.9 IKC-ontwikkelingen

Josephschool 'De Wieken' heeft samen met KION gebouwd aan het eerste integraal kindcentrum (IKC) van Nijmegen. De pilot van 2015 is in mei 2016 geëvalueerd. De positieve uitkomsten zijn gebruikt voor de verdere ontwikkeling van dit centrum. De school vergroot de ontwikkelkansen van kinderen, samen met de ouders en de instellingen KION, Bindkracht 10, De Lindenberg, BSO 'onder de Wieken', GGD, Sportservice, Bibliotheek, ROC en TCCN. Vanuit een positief pedagogisch klimaat investeert het IKC in een gevarieerd aanbod van schoolse en naschoolse activiteiten. De school De Wieken is al langere tijd een Daltonschool. In december 2017 heeft De Daltonvisitatie voor het gehele IKC plaatsgevonden. Deze visitatie, inclusief de voorbereiding, is succesvol verlopen. In 2018 is IKC De Wieken een officieel Dalton IKC.

4.10 iXperium

Op 25 februari 2015 werd het iXperium geopend. Een initiatief van zeven schoolbesturen en de HAN, gevestigd in het I/O gebouw van de HAN aan de Kapittelweg in Nijmegen. Het is een fysieke plek waar individuele leraren, schoolteams, groepen van kinderen ICT-toepassingen uitproberen, ontwerpen en onderzoeken. Het iXperium Nijmegen biedt arrangementen, cursussen en trainingen om het gebruik van ICT-toepassingen te ondersteunen. De doelstelling van het iXperium is leerprocessen in het basisonderwijs met behulp van ICT zo in te richten dat er meer recht wordt gedaan aan de onderlinge verschillen tussen leerlingen en het onderwijs effectiever en uitdagender maken. Dat betekent ruimte voor differentiatie tijdens de programma's van het iXperium. De focus ligt op de leraar.

Een belangrijke kracht van het iXperium zit in een drievoudige samenwerking: onderzoek, werkveld en opleiding. Het iXperium heeft een samenwerkingsverband met de vijf grote educatieve uitgevers. Zij stellen hun digitaal leermateriaal gratis beschikbaar aan de studenten, docenten en het iXperium.

4.11 Invoering centraal administratie-systeem ParnasSys

Sinds 2015 zijn alle SJS-scholen overgestapt op het schooladministratieprogramma ParnasSys. ParnasSys is het webbased leerlingvolgsysteem en leerling administratiesysteem in één. Het biedt de scholen de mogelijkheid om middels verschillende modules het administratiesysteem uit te breiden. Inmiddels worden toegepast de module ouderportaal, de module 'Zien' voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen plus de module leerlijnen.

4.12 Centrale aanmelding

De centrale aanmelding komt voort uit eerdere afspraken tussen de gemeente Nijmegen en de schoolbesturen. De schoolbesturen willen alle ouders dezelfde eerlijke kans bieden om hun kind aan te melden op een school in de eigen buurt. Basisscholen moeten daarnaast meer een afspiegeling worden van de eigen wijk. Om ouders in staat te stellen bewust een school te kiezen, hebben de schoolbesturen, daarbij gesteund door de gemeente, het centrale aanmeldpunt 'Schoolwijzer Nijmegen' opgezet. Dit moet zorgen voor heldere informatie over het onderwijsaanbod in Nijmegen en over het aanmelden en plaatsen van kinderen. Ook zijn er een aantal uniforme spelregels voor het aanmelden en plaatsen van de kinderen op een basisschool.

4.13 Beleidskader opvang en onderwijs gemeente Nijmegen

De gemeente Nijmegen heeft het beleidskader opvang en onderwijs in 2016 gemaakt. Schoolbesturen en directies van kinderopvangorganisaties zijn zeer nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van het beleidskader. Leraren, directeurs, ouders, kinderen, en medewerkers uit de kinderopvang hebben hun mening gegeven in vele bijeenkomsten.

Het kader betreft de domeinen opvang en onderwijs 0-12 jaar voor de periode 2016-2021. In het verleden bestonden verschillende beleidskaders voor dezelfde groep naast elkaar. Nu werkt de gemeente vanuit één overkoepelend en integraal beleidskader op het gebied van kinderopvang en onderwijs voor alle Nijmeegse kinderen van 0-12 jaar. Dit beleidskader stelt wat de gemeente samen met het onderwijs, kinderopvang en andere partners in de komende periode wil bereiken. Bij de uitvoering van dit beleid wordt vastgehouden aan wat reeds ontwikkeld is. Het nieuwe beleidskader maakt ruimte voor maatwerk, zoekt aansluiting bij andere gemeentelijke programma's en zet in op het delen van kennis en goede voorbeelden.

De doelstelling van de gemeente voor de ontwikkeling van dit beleidskader is vooral betere doorgaande ontwikkellijnen en meer integraliteit bereiken in het belang van de ontwikkeling van alle kinderen. Daarnaast wil men versterken/verbeteren. De gemeente Nijmegen investeert reeds in het onderwijs-achterstandenbeleid, in voor- en vroegschoolse educatie, in extra aanbod op scholen en in de verbinding tussen school en wijk. De gemeente wil daarbij zoveel mogelijk aansluiten op het primaire proces en de ambities op de scholen en kinderopvanglocaties.

4.14 Toezicht inspectie

In november 2016 heeft de inspectie een jaarlijks onderzoek uitgevoerd op bestuursniveau. Alle SJS-scholen hebben een basisarrangement toegewezen gekregen. Als de door de onderwijsinspectie uitgevoerde risicoanalyse geen risico's laat zien, krijgt een school basistoezicht. Dat betekent dat er geen intensivering van het toezicht nodig is met als gevolg dat er in het verslagjaar geen inspectieonderzoek heeft plaatsgevonden.

In 2017 zijn door de onderwijsinspectie de vier scholen bezocht en geïnspecteerd in het kader van het kwaliteitsonderzoek: Klein Heyendaal, Sint Nicolaas, Het Kleurrijk en de Montessori Nijmegen. De inspectierapporten van de SJS-scholen zijn aanwezig op de betreffende schoolsites maar ook te zien op www.onderwijsinspectie.nl.

4.15 Opleiden in de school

In het kader van het project 'Samen opleiden' hebben de faculteit educatie van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) en het bestuur SJS afspraken gemaakt op het vlak van opleiden, professionalisering en onderzoek. Samen Opleiden verbindt het programma op de HAN Pabo en het leren op de werkplek. Het richt zich allereerst op de toekomstige leraar, maar biedt daarnaast professionaliseringskansen voor zittende leraren en versterking van praktijkgericht onderzoek binnen de beroepspraktijk. Met Samen Opleiden werken leraren in het primair onderwijs, lerarenopleiders, onderzoekers en studenten intensiever samen.

De partnerschool investeert in het opleiden van studenten door de leraren te professionaliseren die hen in de praktijk begeleiden (mentoren).

De scholen zijn ervan overtuigd dat studenten veel kunnen leren van de onderwijspraktijk en de expertise van de leraren in de school.

Daarnaast streven de scholen naar een professionele cultuur waarin (aanstaande) leraren leren van en met elkaar. De opleidingsschool richt zich net als de partnerschool op het opleiden van studenten en investeert in de professionele begeleiding door leraren.

Daarnaast wil de opleidingsschool de inhoudelijke samenwerking tussen opleiding en beroepspraktijk versterken. Daartoe heeft SJS intern een schoolopleider benoemd. Deze 'lerarenopleider' is medeverantwoordelijk voor de opleidingskwaliteit van studenten en werkt intensief samen met de HAN Pabo. In dit kader zijn de Hazesprong, het Octaaf en Klein Heyendaal opleidingsscholen.

Evaluaties hebben duidelijk gemaakt dat de directeuren een bso-locatie op de eigen school zeer wenselijk vinden. Ze willen actief meedenken over oplossingen m.b.t. knelpunten in huisvesting. In 2018 werd de buitenschoolse opvang op 12 van de 13 SJS-scholen in de eigen locatie georganiseerd.

4.16 Buitenschoolse opvang (bso)

De schoolbesturen hebben vanuit een inspanningsverplichting een contract gesloten met KION over de uitvoering van de buitenschoolse opvang. In het contract staan afspraken over kwaliteit, deelname en organisatie. Waar ouders een expliciete wens hebben om een andere aanbieder de buitenschoolse opvang te laten verzorgen, wordt deze wens gehonoreerd.

5.1 Algemeen

In de afgelopen jaren is de financiële positie van scholen en schoolbesturen een actueel maatschappelijk en politiek thema geworden. Beschikbare middelen moeten zo optimaal mogelijk worden ingezet ten behoeve van het primaire proces. Bovendien mogen er zo min mogelijk reserves gevormd worden.

Voor de sturing en beheersing van de beschikbare middelen maakt SJS gebruik van een planning- en controlcyclus. Deze cyclus kent de volgende basiselementen:

- 1 Allocatiemodel en toelichting
- 2 Risico analyse
- 3 Bestuursformatieplan en meerjarige personeelsbegroting
- 4 Integrale begroting
- 5 Meerjarenbegroting
- 6 Liquiditeitsprognose
- 7 Kwartaalrapportages t.b.v. het bestuur en de directeur-bestuurder
- 8 Managementinformatiesysteem voor budgethouders
- 9 Externe rapportage, jaarrekening en jaarverslag
- 10 Evaluatie en bijstelling

Doordat de afgelopen jaren de inkomsten betrekking hebbend op een schooljaar pas na afloop van het schooljaar werden verhoogd, is het vergroten van de reserves onvermijdbaar gebleken. Door de extra middelen te reserveren voor de formatie van de komende jaren, worden deze middelen ingezet waarvoor ze bedoeld waren. Om te voorkomen dat in één jaar de

formatie heel sterk groeit om daarna weer te dalen is er voor gekozen de extra middelen in drie jaar tijd in te zetten. Hiermee blijft de organisatie 'in control', en worden de reserves ingezet op het moment dat ze nodig zijn.

Het resultaat van 2018 is zeer positief. De inkomsten van 2018 waren aanmerkelijk hoger dan 2017. Dit is met name veroorzaakt door het hogere leerlingaantal, de hogere inkomsten door de verhoging van de CAO lonen, de invoering van de werkdrukmiddelen en de opbrengst van de verkoop van het oude gebouw van basisschool Brakkenstein voor € 1.331.126. Ook wordt een groot deel veroorzaakt door een veranderde systematiek (op advies van de accountant) van het verwerken van reserveringen uit het verleden, te weten € 1.015.000. Het grootste deel van de hogere reguliere inkomsten zijn besteed aan personele kosten.

In de materiële kosten zijn de afschrijvingen aanmerkelijk hoger dan vorige jaren. Dit wordt veroorzaakt doordat SJS heeft gekozen voor een andere systematiek van activeren en afschrijven. Het gevolg van deze keuze is een versnelde afschrijving van de boekwaarde van een deel van de activa. Een tweede gevolg van deze keuze is dat de onderhoudskosten hoger zijn dan voorheen, omdat veel zaken die in het verleden werden geactiveerd nu direct in het onderhoud worden geboekt. De verantwoording van het gerealiseerde beleid en de ingezette middelen vindt plaats in het jaarverslag en de analyse van de jaarrekening.

Exploitatierekening 2018 Totaal Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	21.474	19.755	19.449
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.796	1.743	1.901
Overige baten	2.475	441	504
Totaal baten	25.745	21.939	21.854
LASTEN			
Personeelslasten	18.387	17.470	16.842
Afschrijvingen	1.006	1.083	990
Huisvestingslasten	1.772	1.469	1.435
Overige lasten	1.458	1.354	1.401
Totaal lasten	22.623	21.376	20.668
Saldo baten en lasten	3.122	563	1.186
Financiële baten en lasten	- 249	- 252	- 220
RESULTAAT	2.872	311	966

Exploitatierekening 2018 Gebouwen Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	690	650	635
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.199	1.150	1.160
Overige baten	1.486	132	136
Totaal baten	3.375	1.932	1.931
LASTEN			
Personeelslasten	42	41	60
Afschrijvingen	434	500	479
Huisvestingslasten	918	690	615
Overige lasten	16	10	17
Totaal lasten	1.410	1.241	1.171
Saldo baten en lasten	1.965	691	760
Financiële baten en lasten	- 243	- 245	- 214
RESULTAAT	1.722	446	546

Exploitatierekening 2018 onderwijskundig (excl. gebouwen) Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	20.350	18.698	18.815
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	627	622	741
Overige baten	1.393	687	367
Totaal baten	22.370	20.007	19.923
LASTEN			
Personeelslasten	18.345	17.429	16.782
Afschrijvingen	573	583	511
Huisvestingslasten	854	779	820
Overige lasten	1.442	1.345	1.385
Totaal lasten	21.213	20.135	19.498
Saldo baten en lasten	1.157	- 128	425
Financiële baten en lasten	- 6	- 7	- 6
RESULTAAT	1.151	- 135	419

5.2 Toelichting op de exploitatierekening

Om tot een juiste analyse van de exploitatierekening te komen is het belangrijk om de exploitatierekening te splitsen in een exploitatierekening SJS exclusief gebouwen en een exploitatierekening SJS gebouwen. Sinds 2008 heeft de Gemeente Nijmegen de exploitatie en het beheer van de schoolgebouwen door gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. Dit betekent concreet dat SJS in 2008 een groot deel van de schoolgebouwen heeft gekocht van de Gemeente Nijmegen. Om dit te financieren is een hypothecaire lening aangegaan, waar jaarlijks op wordt afgelost. Van de gemeente Nijmegen ontvangt SJS voor deze gebouwen jaarlijks een zgn. doordecentralisatievergoeding om het onderhoud en het beheer te bekostigen. Zowel het bezit van deze gebouwen, als de bijbehorende lening zijn in een apart organisatie onderdeel ondergebracht.

De doordecentralisatievergoeding en de materiële vergoeding die door het Ministerie van OCW voor de instandhouding van de gebouwen jaarlijks wordt verstrekt wordt in de exploitatie van ditzelfde organisatieonderdeel verantwoord. Hiertegenover staan de kosten van onderhoud, afschrijving en de rente op de hypothecaire lening. Om te kunnen blijven investeren in nieuwe gebouwen of in groot onderhoud is het noodzakelijk dat dit organisatie onderdeel jaarlijks een positief resultaat behaalt. Dit positieve resultaat wordt jaarlijks toegevoegd aan de Bestemmings Reserve Gebouwen zodat in de toekomst nieuwe schoolgebouwen dan wel groot onderhoud gegarandeerd zijn.

SJS Totaal heeft in 2018 een resultaat gerealiseerd van € 2.872.324. Het resultaat van 2017 was € 965.778.

Dit resultaat is voor een groot deel ontstaan door omstandigheden die zich niet ieder jaar voordoen. Dit resultaat van € 2.872.324 is als volgt te verklaren:

Verklaring resultaat 2018

Bijzondere bate door verkoop 'oude' gebouw basisschool Brakkenstein	1.331.126
Resultaat a.g.v. aanpassing systematiek verwerken reserveringen	1.015.000
Regulier resultaat Gebouwen	390.672
Regulier resultaat Onderwijskundig	135.526
Totaal resultaat 2018	2.872.324

Het resultaat is onder te verdelen in het resultaat van het organisatie onderdeel Gebouwen € 1.721.798 (2017 € 546.358) en het resultaat van het onderwijskundige deel van de organisatie € 1.150.526 (2017 € 419.423). Voor het organisatie onderdeel Gebouwen was een resultaat begroot van € 445.886. Het werkelijke resultaat is € 1.275.912 hoger dan het begrote resultaat en dit heeft verschillende oorzaken. Een groot deel is te verklaren door de verkoop van het oude gebouw van basisschool Brakkenstein voor € 1.331.126 aan de gemeente Nijmegen. De reguliere inkomsten zijn door een hogere indexatie, leerlingentoeename en de verhuur van een deel van basisschool Brakkenstein voor kinderopvang ruim € 110.000 hoger dan begroot. Op advies van het bureau dat het Strategisch Huisvestings Plan heeft opgesteld is besloten om kosten die gemaakt worden voor gebouwen met een kortdurend karakter voortaan in de onderhoudskosten te boeken. Tot en met 2017 werden deze kosten geactiveerd en hierop werd afgeschreven. Door deze keuze is de boekwaarde aangepast per 1 januari 2018. Door deze nieuwe systematiek zijn de afschrijvingskosten € 66.000 lager dan begroot. De onderhoudskosten zijn, ook als gevolg van deze keuze, € 175.000 hoger dan begroot. Doordat er geen verhuiskosten waren begroot voor

zowel basisschool Brakkenstein als Het Kleurrijk zijn deze kosten ruim € 30.000 hoger dan begroot. Ook de advieskosten waren aanmerkelijk, € 20.000, hoger dan begroot, met name doordat het Strategisch Huisvestings Plan duurder was dan begroot.

Voor het organisatie onderdeel Onderwijskundig was een resultaat begroot van +/- € 135.261. Het werkelijke resultaat van € 1.150.526 is aanmerkelijk hoger dan het begrote resultaat. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door een veranderde systematiek (op advies van de accountant) van het verwerken van reserveringen uit het verleden, te weten € 1.015.000. In bijgaande toelichting wordt dit bedrag niet verder gespecificeerd, aangezien dit bedrag geen betrekking heeft op 2018. In 2018 is de nieuwe CAO met hogere lonen voor onderwijs gevend personeel ingegaan. Hierdoor zijn de baten voor personele lumpsum aanzienlijke gestegen. Ook zijn er middelen toegekend om de werkdruk te verminderen. Dit alles heeft geresulteerd in hogere baten van € 1.400.000. De inkomsten uit het samenwerkingsverband zijn hoger doordat er € 50.000 is toegekend ter ondersteuning van het Leonardo onderwijs.

Tegenover de hogere inkomsten staat dat de lonen en salarissen € 1.200.000 hoger zijn dan begroot. Hierbij dient opgemerkt te worden dat onderdeel van de lonen en salarissen is een voorziening voor optimalisatie van de ondersteuning van de organisatie van € 331.000 en een voorziening van de kosten van de langdurig zieken van € 280.000.

Buiten de hogere lonen en salarissen zijn ook de kosten voor extern personeel € 170.000 hoger dan begroot. Deze kostenoverschrijding heeft twee oorzaken te weten de hogere kosten door langdurige ziekte van de directeur-bestuurder van € 60.000 en de kosten voor inhuur van interim directies op de verschillende scholen in verband met vertrek van een aantal schooldirecteuren van € 110.000. Ook de kosten voor onderhoud, dit betreft met kleine reparaties en storingen, zijn hoger dan begroot nl.

€ 10.000. Dit blijkt ieder jaar moeilijk in te schatten en bovendien is de indexatie van bouw gerelateerde kosten hoger dan andere jaren. Tot slot zijn de kosten gemaakt voor leer- hulpmiddelen en ICT ondersteuning € 100.000 hoger dan begroot. Met name de licentiekosten stijgen erg hard, bovendien gaan de ICT ontwikkelingen sneller dan de begroting bijhoudt.

5.2.1 Toelichting op de exploitatierekening SJS Gebouwen

Het resultaat op het organisatie onderdeel Gebouwen is € 1.721.799. In 2017 was dit € 546.358. Dit betekent dat het resultaat in 2018 bijna € 1.200.000 hoger was dan in 2017. De gewone baten zijn door indexatie en nieuwe huurcontracten € 100.000 hoger. In 2018 is het oude gebouw van basisschool Brakkenstein terug verkocht aan de gemeente Nijmegen voor een bedrag van ruim € 1.300.000 (overige baten). Door een veranderde systematiek van het boeken van onderhoud aan gebouwen zijn de afschrijvingskosten € 45.000 lager dan in 2017 en de onderhoudskosten zijn € 200.000 hoger dan vorig jaar. Voor de verhuizing van Brakkenstein zijn in 2018 kosten gemaakt van € 30.000. Tot slot zijn de advieskosten voor huisvesting in 2018 € 40.000 hoger dan in 2017. Dit wordt met name veroorzaakt door de kosten voor het opstellen van het strategisch huisvestings plan.

5.2.2 Toelichting op de exploitatierekening onderwijskundig (excl. gebouwen)

Het organisatie onderdeel Onderwijskundig heeft een positief resultaat behaald van € 1.150.526, tegenover een resultaat in 2017 van € 419.423. Het verschil van € 731.108 heeft verschillende oorzaken. Allereerst de eerder genoemde veranderde systematiek (op advies van de accountant) van het verwerken van reserveringen uit het verleden, te weten € 1.015.000. In de reguliere baten en lasten zijn aan de inkomstenkant de grootste verschillen de hogere baten door de invoering van de nieuwe CAO met hogere lonen en de

toekenning van de werkdrukmiddelen. Hierdoor zijn de baten € 1.450.000 hoger dan in 2017. Ook zijn de inkomsten van het samenwerkingsverband hoger als gevolg van de toekenning van extra middelen ten behoeve van Leonardo onderwijs. Als gevolg van de nieuwe CAO en de invoering van de werkdrukmiddelen zijn de salariskosten € 900.000 hoger dan vorig jaar. Ook is in 2018 een voorziening opgenomen voor de optimalisatie van de ondersteuning en voor langdurig zieken van € 590.000. De kosten voor extern personeel waren in 2018 ruim € 160.000 hoger dan in 2017 door de vervangingskosten van de directeur-bestuurder en de hoge kosten voor interim schooldirecties. De afschrijvingen zijn € 60.000 hoger dan in 2017. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door versnelde afschrijving van een deel van het meubilair en anderzijds door hogere investeringen in ICT.

Balans totaal

	2018	2017
ACTIVA		
Materiële vaste activa	12.503	13.585
Vlottende activa	1.253	1.355
Liquide middelen	9.420	7.285
Totaal activa	23.176	22.225
PASSIVA		
Eigen vermogen	10.929	9.127
Voorzieningen	810	195
Langlopende schulden	8.317	8.683
Kortlopende schulden	3.120	4.220
Totaal passiva	23.176	22.225

Balans gebouwen

	2018	2017
ACTIVA		
Materiële vaste activa	9.292	11.308
Vlottende activa	-	-
Liquide middelen	5.579	3.531
Totaal activa	14.871	14.839
PASSIVA		
Eigen vermogen	5.782	5.130
Voorzieningen	-	-
Langlopende schulden	8.317	8.683
Kortlopende schulden	773	1.026
Totaal passiva	14.871	14.839

Balans onderwijskundig (excl. gebouwen)

	2018	2017
ACTIVA		
Materiële vaste activa	3.211	2.277
Vlottende activa	1.253	1.355
Liquide middelen	3.841	3.754
Totaal activa	8.305	7.386
PASSIVA		
Eigen vermogen	5.148	3.997
Voorzieningen	810	195
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	2.348	3.194
Totaal passiva	8.305	7.386

5.3 Toelichting op de balans

Ook hier moet een splitsing worden gemaakt tussen de balans van het organisatie onderdeel gebouwen en SJS exclusief gebouwen.

5.3.1 Toelichting op de balans gebouwen

De materiële vaste activa bestaan uit de terreinen, gebouwen en machines en installaties. De boekwaarde van de materiële vaste activa is, door de versnelde afschrijving van een deel van de boekwaarde, flink lager dan in de jaarrekening van vorig jaar. De liquide middelen zijn gestegen doordat het oude gebouw van basisschool Brakkenstein verkocht is aan de gemeente. De langlopende schulden zijn afgenomen met de jaarlijkse aflossing. De kortlopende schulden zijn afgenomen doordat er aan het einde van het jaar geen grote bouwprojecten liepen. Het eigen vermogen van het organisatie onderdeel gebouwen is toegenomen met het resultaat en is nu € 5.781.570.

5.3.2 Toelichting op de balans onderwijskundig (excl. gebouwen)

De boekwaarde van materiële vaste activa bestaande uit een verbouwing, inventaris, meubilair, leermethoden en hardware is in 2018 € 70.000 gedaald ten opzichte van 2017. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de versnelde afschrijving van een deel van het meubilair. De liquide middelen zijn flink toegenomen doordat de inkomsten van het ministerie in de eerste maanden van het schooljaar hoger zijn dan de bijbehorende uitgaven. Het eigen vermogen is toegenomen met het resultaat van € 1.150.526. De kortlopende schulden zijn flink afgenomen, als gevolg van de veranderde systematiek van het verwerken van reserveringen uit het verleden.

5.3.3 Treasurystatuut

Alle overbodige middelen zowel op korte als op lange termijn zijn middels het schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën geparkeerd. Op de betaalrekening is saldo-regulatie van toepassing.

Financiële kengetallen

	2018	2017	Signaleringsgrens	Commissie Don
			Ondergrens	Bovengrens
Solvabiliteit	51%	39%	20 %	100 %
Liquiditeit	3,42	2,05	0,5	1,5
Rentabiliteit	11,16 %	4,42 %	0 %	5 %
Kapitalisatiefactor	90 %	97 %	0 %	35 %

5.4 Financiële kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en de kapitalisatiefactor hanteert SJS onderstaande kengetallen.

Solvabiliteit: eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen. De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit van SJS geeft aan dat 51% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, wat inhoudt dat 49% van het totale vermogen met vreemd vermogen wordt gefinancierd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat SJS een goede vermogenspositie heeft en dat SJS in staat is om aan haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

Liquiditeit: de verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden. De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitsratio geeft aan dat 3,42 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen, nog te betalen posten en overlopende passiva.

Rentabiliteit: resultaat gedeeld door de totale baten. De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief of negatief bedrijfsresultaat

in relatie tot de totale baten, ofwel hoeveel procent van de totale opbrengsten is omgezet in het uiteindelijke resultaat.

SJS heeft van de totale opbrengsten, te weten € 25.744.517 een resultaat behaald van € 2.872.324. Dit houdt in dat er naast de inzet van elke euro die ontvangen is in 2018 11,16% is toegevoegd aan de reserves. In vergelijking met vorig jaar is de ratio toegenomen, hetgeen aangeeft dat in het jaar 2018 het resultaat procentueel hoger is dan in 2017.

Kapitalisatiefactor: het balanstotaal gedeeld door de totale baten. De kapitalisatiefactor helpt om te beoordelen in hoeverre onderwijsinstellingen hun kapitaal efficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. De ratio geeft aan dat SJS boven de bovengrens van de Commissie Don zit.

5.5 Toekomstparagraaf

Begroting 2019 totaal Bedragen x € 1.000			
	Begroting 2019	Realisatie 2018	Begroting 2018
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	21.257	21.474	19.755
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.820	1.796	1.743
Overige baten	689	2.475	441
Totaal baten	23.766	25.745	21.939
LASTEN			
Personeelslasten	18.929	18.387	17.470
Afschrijvingen	1.189	1.006	1.083
Huisvestingslasten	1.511	1.772	1.469
Overige lasten	1.482	1.458	1.354
Totaal lasten	23.110	22.623	21.376
Saldo baten en lasten	655	3.121	563
Financiële baten en lasten	- 247	- 249	- 252
RESULTAAT	408	2.872	311

5.5.1 Begroting 2019

De begroting 2019 is opgesteld op basis van de gerealiseerde kosten van 2018 t/m het derde kwartaal. Voor de baten is gebruik gemaakt van reeds afgegeven beschikkingen en een inschatting van de rijksbijdragen op basis van het leerlingenaantal van 1 oktober 2018. Het leerlingenaantal is ongeveer gelijk gebleven. Hierdoor zijn de inkomsten slechts marginaal toegenomen ten opzichte van 2018. Dit geldt ook voor de begrote personeelslasten. De begrote afschrijvingen zijn flink lager dan de gerealiseerde afschrijvingen van 2018 doordat in 2018 een deel van de activa versneld is afgeschreven. Ook de huisvestingslasten zijn in 2019 lager begroot dan de werkelijke kosten van 2018. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de nieuwe systematiek voor wat betreft het boeken van onderhoudskosten nog niet in de begroting van 2019 is verwerkt.

5.5.2 Speerpunten in 2019

Voor 2019 is de invoering van digitale facturering een speerpunt. Hiermee samenhangend zal het totale administratieve proces en de hierbij behorende bevoegdheden worden gemoderniseerd. Ook zetten we in 2019 ook de eerste stappen voor het moderniseren van onze totale digitale omgeving.

In het eerste kwartaal van 2019 is het strategisch huisvestingsplan gepresenteerd. Naar aanleiding van de voorgestelde updates en renovaties zullen keuzes gemaakt worden omtrent het moment waarop deze plaats zullen vinden. Hierna zal een overzicht worden opgesteld van de consequenties hiervan voor de exploitatie en liquiditeit de komende jaren. Voor de bouw van de Boomgaard, de SJS school in de Waalsprong worden gesprekken met de gemeente gevoerd, met behulp van een externe

Kengetallen (stand 31-12)

	2018	2019	2020	2021
Personele bezetting in FTE				
- Management en directie	10,05	12,95	12,80	12,60
- Onderwijzend personeel	217,22	216,15	216,73	220,28
- Overige medewerkers	21,18	20,66	19,86	20,46
Leerlingenaantallen (op 1 oktober)	3.775	3.718	3.825	3.865

deskundige, om tot een goede maatwerkovereenkomst te komen. Tot slot is het project 'Van FPE naar FTE' gestart. Dit is een andere manier van het toerekenen en boekhoudkundig verwerken van de formatie van de scholen. Hiervoor zal o.a. een nieuw allocatiemodel moeten worden ontwikkeld.

5.5.3 Continuïteitsparagraaf

De stichting stelt jaarlijks een meerjarenbegroting op. Doordat het Strategisch Huisvestingsplan pas begin 2019 gereed was, is besloten dat het opstellen van de meerjarenbegroting naar 2019 werd doorgeschoven. Eind 2019 is een nieuwe meerjarenbegroting beschikbaar voor de periode 2020-2024.

5.5.4 Toelichting op de kengetallen

Per 1 oktober 2018 is het leerlingenaantal met 12 toegenomen. Er was een grotere stijging verwacht. Volgens de huidige prognoses blijft het leerlingenaantal de komende jaren stijgen, dit wordt met name veroorzaakt door het starten van De Boomgaard. Omdat tegelijkertijd een deel van de financiering (onderwijsachterstandenmiddelen van zowel de gemeente als het rijk) verlaagd wordt, neemt het aantal leerkrachten maar marginaal toe.

5.5.5 Toelichting op de balans

In de balans tot en met 2021 neemt de boekwaarde van de materiële vaste activa fors toe.

Dit wordt veroorzaakt door de oplevering van de nieuwbouw van Basisschool Het Octaaf en van basisschool De Boomgaard.

Er is geen rekening gehouden met het aangaan van een lening ter financiering van de nieuwbouw van basisschool Het Octaaf, maar wel voor ter financiering van basisschool De Boomgaard. Door de verkoop van de grond van het huidige gebouw van basisschool Het Octaaf is de verwachting dat de liquiditeit voldoende zal zijn de komende jaren. De verwachting is dat het onderwijskundig deel van de organisatie de komende jaren geen resultaat zal behalen. Het bedrag waarmee de stand van de reserve ieder jaar toeneemt in de meerjarenbegroting is dan ook het resultaat uit het onderdeel Gebouwen van de organisatie.

5.5.6 Toelichting op de staat/raming van baten en lasten

De verwachting is dat het leerlingenaantal vanaf 2019 tot en met 2021 zal stijgen, ook als gevolg van de nieuw te starten school in de Waalsprong in 2020. Doordat het leerlingenaantal van de andere SJS scholen iets daalt, stijgen de totale inkomsten voor formatie pas in 2021. Ook is rekening gehouden met de inkomsten uit de te sluiten maatwerkovereenkomst met de gemeente Nijmegen inzake de nieuwbouw van De Boomgaard. Voor de financiering van de nieuwbouw van Basisschool De Boomgaard is de lening verhoogd en daardoor nemen de rentelasten vanaf 2021 toe.

Staat/raming van baten en lasten				
	2018	2019	2020	2021
BATEN				
Rijksbijdrage	21.473.523	21.257.258	21.224.929	21.699.954
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.796.304	1.819.505	1.767.332	1.801.646
Overige baten	2.474.691	689.019	5.388.798	628.325
Totaal baten	25.744.518	23.765.782	28.381.059	24.129.925
LASTEN				
Personeelslasten	18.386.608	18.928.908	18.816.294	19.019.970
Afschrijvingen	1.006.913	1.188.586	1.274.000	1.437.500
Huisvestingslasten	1.772.450	1.511.166	1.745.000	1.822.500
Overige lasten	1.457.510	1.481.824	1.498.500	1.548.500
Totaal lasten	22.623.481	23.110.484	23.333.794	23.828.470
Financiële baten en lasten	- 248.713	- 247.00	- 235.000	- 285.000
TOTAAL RESULTAAT	2.872.323	408.298	4.812.265	16.455

5.5.7 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Als belangrijkste risico's zijn de daling van het aantal leerlingen, de arbeidsmarktkrapte en de verandering van de inkomsten voor leerlingen met een onderwijsachterstand gedefinieerd. Jaarlijks wordt een uitgebreide risico analyse uitgevoerd.

Colofon

Tekst

Fien Wijnen, Deborah Houx en
Luciënne van den Brand

Redactie

KLEI

Vormgeving

Kukel & Kuijpers, Nijmegen

© 2019 Stichting Sint Josephscholen Nijmegen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.